

Referat af REUs

Møde nr. 129

Fredag den 7. december 2018
Afholdt i Undervisningsministeriet

Ad dagsordenens pkt. 1

Godkendelse af dagsorden og referat af rådets møde nr. 128 den 16. november 2018

Formanden bød velkommen til møde nr. 129 i REU. Dagsordenen samt referat af REUs møde nr. 128 den 16. november 2018 blev godkendt.

Ad dagsordenens pkt. 2

Meddelelser fra formanden

Formanden konstaterede, at et bredt flertal i Folketinget siden sidste rådsmøde er blevet enige om en række nye initiativer, som tilsammen skal gøre det mere attraktivt at vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse. Aftalen indeholder initiativer for samlet set 2,3 mia. kr. Der er tale om en bred og omfattende aftale, som skal gøre vejen fra folkeskole til faglært nem og attraktiv for de unge. Det bliver interessant at se, om aftalen kan medvirke til at gøre op med de unges automatiske valg af gymnasiet. Endvidere pegede formanden på, at på REUs møde den 16. november 2018 blev der afholdt en temadrøftelse om det praktikpladsopsøgende arbejde. Formandsskabet er i dialog med ministeriet om, hvordan der kan laves en opfølgning, hvor fokus er, hvad der virker og ikke virker i det praktikpladsopsøgende arbejde.

Ad dagsordenens pkt. 3

Meddelelser fra Undervisningsministeriet

Ingen meddelelser.

Ad dagsordenens pkt. 4

Status for arbejdet med aftalen "Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden"

Formanden gav ordet til Signe Tychsen Philip, Center for Gymnasier, Erhvervs- og Voksenuddannelser, der præsenterede implementeringsplanen for erhvervsuddannelsesaftalen. Den benyttede PowerPoint præsentation blev udsendt til rådet umiddelbart efter REUs møde.

Ejner K. Holst, LO, bemærkede, at det er en god aftale, særligt på grund af økonomien og det, at omprioriteringsbidraget blevet annulleret, hvilket der var et stort flertal for. Hermed sendes der et signal om, at erhvervsuddannelsesområdet prioriteres. Parterne ønskede en flerårsaftale, hvilket til dels er blevet indfriet. Desværre vil erhvervsskolerne efter 2019 igen mangle penge. En eventuel ny regering vil skulle tage hånd om dette. Indholdsmæssigt er det positivt, at der i folkeskolen skal mere fokus på erhvervsuddannelserne. Det sker blandt andet gennem valgfag i 7. – 9. klasse. Hvis viljen er der, kommer det til at fungere. Desuden er det positivt, at et ekspertudvalg nu skal undersøge, hvordan 10. klasse kan bidrage med at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. Aftalen indeholder mulighed for, at erhvervsskoler kan tilbyde forberedende undervisning til dem, der ikke har 02 i dansk eller matematik. Det betyder ikke, at erhvervsskolerne skal overtage alle VUC's opgaver, men det er udmærket, at de kan tilbyde forberedende kurser. Det er meget positivt, at elever nu kan starte på GF1 op til to år efter, at de har forladt folkeskolen. Det nye GF+ hilses ligeledes velkomment, men LO vil holde opmærksomheden på, at forløbet bliver bredt nok. Fokus på videreuddannelse er godt, og nye muligheder med GSK sender et positivt signal. En af grundene til, at aftalen er bedre end udspillet, handler om, at der skal ses på spørgsmålet omkring opsigelighed. [Det er vigtigt at få en bred drøftelse af de mulige aftalegrundlag, herunder særligt de korte aftaler, hvor den stigende anvendelse er et stort problem. I forbindelse med afbureaukratiseringen, så er der en del, der hænger sammen med overenskomstaftalerne, hvilket er svært for det offentlige at røre ved. Der er heldigvis fundet nogle fornuftige løsninger i aftalen. Endelig bemærkes, at der selvfølgelig ikke skal være blokeringer for at udvikle de uddannelser, der er behov for. Derfor er det altid muligt at rette henvendelse til de faglige udvalg og REU. Det er korrekt, at uddannelsesordningerne sommetider kan fylde meget og være yderst detaljerede, men de repræsenterer sammenspillet mellem skolerne og de faglige udvalg. Der kan være flere grunde til, at nogen er meget detaljerede, og derfor er det også fint, at det nu skal undersøges nærmere, om der kan ske justeringer. Balancen mellem, hvad der er skolernes opgave, de faglige udvalgs opgave og ministeriets opgave skal holdes.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det er en positiv aftale med mange gode elementer, herunder bl.a. en styrket økonomi, GF+, at forberedende undervisning nu kan tages på erhvervsskolerne. Det vigtige er, at der kommer gang i implementeringen af aftalen både fra ministeriet og skolernes side. Det skal undersøges, hvilke dynamikker der opstår som konsekvens af uopsigeligheden i aftalerne, og hvorvidt det kan lede til korte aftaler. Der er stigning i korte aftaler, men der er på samme tid stigning i alle slags aftaler og stort fald i skolepraktikken. Igennem Praktikplads-AUB forsøger man at få flere små virksomheder til at tage elever, og det er bygget op om korte aftaler. Det er derfor vigtigt at være nuanceret omkring korte aftaler. Der er elever, der kun er i skolepraktik ganske kort, men desværre også nogen, der er det i en længere periode, hvilket der skal gøres noget ved.

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, bemærkede, at det er positivt, at der er indgået en aftale. Nu er det tid til, at de forskellige initiativer udfoldes nærmere, og Uddannelsesforbundet har i forhold hertil en række fokuspunkter:

1. Det er vigtigt at få undersøgt, hvilken indvirkning det får på VUC, at de forberedende kurser fremover kan tages på erhvervsskolerne. Ministeriet skal finde ud af, hvordan kurserne bedst organiseres, så det kun er de personer, der skal ind på erhvervsuddannelserne, der tager kurserne og

ikke dem, der også skal have suppleret med andre fag end dansk og matematik. De kan ligeså godt tage alle fagene på VUC.

2. Der er hos Uddannelsesforbundet en bekymring for, hvorvidt de studenter, der skal i gang med en merkantil uddannelse, får den erhvervsfaglige vinkel med, inden de starter på hovedforløbet, når grundforløbet enten er forkortet til fem uger eller helt fjernet. Studenterne skal have den merit, de har krav på, men det er et problem, at de ikke har en selvstændig ret til et egentligt grundforløb.

3. Det er positivt, at folkeskoleelever fremover har mulighed for at tage valgfag på erhvervsskolerne. Det er en række meget forskellige unge mennesker, der kommer ud til store maskiner m.v., og derfor kan der være en række sikkerhedsmæssige barrierer, som skal undersøges nærmere i forhold til arbejdsmiljø.

4. GF+ er et spændende tiltag, som indholdsmæssigt skal udfoldes. Det er vigtigt at lave en grundig vurdering af, hvad GF+ skal indeholde.

5. I aftalen er der lagt op til et større fokus på dannelse, hvilket skal udfoldes mere, da det ikke er så tydeligt beskrevet.

Ole Heinager, DEG - Lederne, påpegede, at der er indgået en flot aftale. Økonomidelen betyder, at skolerne ikke skal afskedige ligeså mange, som tilfældet har været tidligere. GF+ betyder forhåbentligt, at der kommer en større aktivitet på uddannelserne. Aftalen betyder desværre også, at fagligheden omkring de merkantile uddannelser bliver udfordret. DEG har et ønske om, at dimensioneringen ændres, så den ikke reguleres fra år til år. Et andet ønske er, at det bliver muligt at lave bredere grundforløb - særligt i tyndtbefolkede områder, så erhvervsuddannelserne kan være bæredygtige overalt.

Morten Emborg, DEG - Lederne, bemærkede, at det kan være en udfordring, når der kommer studenter ind fra hf, stx og htx på de merkantile uddannelser, som ikke kan leve op til de høje overgangskrav, der er. Perspektivet er, at der kan være risiko for, at man begynder at gå på kompromis med overgangskravene, der ellers var en relativt grundfæstet del af erhvervsuddannelsesreformen fra 2014. Det er selvfølgelig i orden, at hhx'ere får direkte adgang til hovedforløbet. I forbindelse med GF+ er det et problem, at eleverne skal nå at relativt mange C-niveau fag for at komme ind på det merkantile område. Som GF+ er formuleret nu, giver den ikke mulighed for at tage dansk og samfundsfag på C-niveau. Det er derfor en bekymring, hvorvidt GF+ i praksis vil hjælpe med at skabe øget søgning til erhvervsuddannelserne.

Claus Rosenkrands Olsen, Dansk Erhverv Arbejdsgiver, bemærkede, at det er godt, at grundforløbet for hhx'ere på den merkantile uddannelse er afskaffet. Eux'erne bliver med aftalen stillet en smule dårligere end hhx'ere, da de ikke har en fuld studiekompetence, som hhx'ere reelt har. Et grundforløb på fem uger for hf'ere, stx'ere og htx'ere er optimalt. GF+ skal formuleres således, at det kan tilpasses til de elever, der fremover skal benytte tilbuddet.

Undervisningsministeriet bemærkede, for så vidt angår GF+, at det står i aftalen, hvad indholdet er. Der har været mange ønsker til GF+, men det er et af de dyreste initiativer i aftalen, og derfor skrider økonomien, hvis flere målgrupper end forventet starter på GF+.

Formanden konkluderede, at alle er enige i, at det er godt med en bred aftale. Det er positivt med en bedre og styrket økonomi. Der er tilfredshed med GF+. Det merkantile område er der opmærksomhed omkring. Aftalen indeholder gode skridt på vejen, men vi er ikke i mål endnu.

Ad dagsordenens pkt. 5

Internationalt perspektiv på erhvervsuddannelserne

Formanden meddelte, at baggrunden for nærværende punkt er, at formandskabet mener, at det vil være hensigtsmæssigt med en opdatering på det internationale perspektiv i arbejdet med erhvervsuddannelserne.

Formanden gav ordet til kontorchef Lise Lotte Toft, Internationalt Kontor, der gav en indføring i, hvad der sker internationalt på erhvervsuddannelsesområdet. Den benyttede PowerPoint-præsentation er vedlagt referatet til REUs orientering.

Ejner K. Holst, LO, bemærkede, at det er vigtigt at holde øje med, hvad der sker ude i verden, da der ingen garanti er for, at Danmark altid gør det rigtige. Det er samtidig vigtigt at være opmærksom på, at uddannelsessystemer er forskellige, og der ikke findes en løsning, der passer til alle lande. Traditionen om, at det er parterne og regeringen, der koordinerer erhvervsuddannelsesområdet skal fastholdes. Der er lande, der kigger på Danmark, fordi det er interessant, hvordan erhvervsuddannelserne er indrettet og særligt, at der er så høj en beskæftigelsesprocent. Det kunne være særligt interessant at samarbejde med de lande der ligesom Danmark arbejder med vekseluddannelser. Interessen for at styrke videnscentrene er stor, herunder styrkelse af lærernes udsyn og kompetencer. Måske Danmark kan blive inspireret af andre lande på dette område. Vedrørende verdensmålene, er det er ikke ambitiøst nok blot at kende til disse, der skal arbejdes for, at de blive til virkelighed. Det, der er særlig vigtigt for REU, er Verdensmål 4, der handler om kvalitetsuddannelser. Desuden skal REU være bevidste om, at den sociale baggrund er meget afgørende for, hvordan unge klarer sig i uddannelsessystemet. Danmark har stadigvæk et uddannelsessystem, der favoriserer middelklassen og de velstillede. Det betyder ikke, at REU skal lade være med at støtte op om erhvervsuddannelsesreformen. Da reformen blev lavet, var alle enige om, at erhvervsuddannelserne ikke skulle være en social foranstaltning, men for dem der både kan og vil. På trods af dette har REU stadigvæk et ansvar for de grupper, der ikke passer direkte ind i erhvervsuddannelsessystemet.

Jannik Bay, DA, bemærkede, at det er positivt, at der i ministeriet arbejdes med det internationale perspektiv på erhvervsuddannelserne. Det er godt, at parterne inddrages i forhold til at få udarbejdet nogle fælles holdninger på tværs af landegrænser. Fokuset på de unge skal bevares, så de ikke falder ud af uddannelsessystemet. Samtidig skal erhvervsuddannelserne heller ikke være et sted, som samler alle op, der ikke kan klare sig andre steder. Det er vigtigt, at dem der starter på erhvervsuddannelserne er kompetente, da der ellers i sidste ende er for mange, der falder fra. Erhvervsuddannelserne i Danmark er vekseluddannelser, der er meget tætte på arbejdsmarkedets behov, og det kan inspirere i internationale sammenhæng. PIO-ordningen er vigtig at gøre opmærksom på og bør udbredes yderligere. Der er mange, der ikke ved, at det er muligt både at læse og få et arbejde i udlandet med en erhvervsuddannelse.

Undervisningsministeriet bemærkede, at uddannelsesområdet er et nationalt forankret område. Derfor handler samarbejdet på tværs af lande meget om at blive inspireret af hinanden. PIO er finansieret via Erasmus-programmet og giver gode muligheder for, at elever på erhvervsuddannelser kan tage på udlandsophold. Særligt Asien er meget interesserede i Danmarks uddannelsessystem.

Formanden konkluderede, at kvalitet er drivende for det danske uddannelsessystem. REU skal være opmærksomme på mulighederne i forhold til Centres of Vocational Excellence, hvor det er muligt at søge betydelige midler. Når der er så mange gode eksempler på, at unge fra erhvervsuddannelserne rejser til udlandet og oplever en masse i den forbindelse, så skal alle være bedre til at gøre mere opmærksomme på det. Både forældre og unge skal blive beviste om, at udlandet er en mulighed. Det handler ikke om, at alle skal ud i verden og læse, men de unge kan godt lide at have muligheden for det. Endelig bør man være opmærksom på, at verdensmålene kan benyttes til at trække et dannelseselement ind i uddannelserne.

Ad dagsordenens pkt. 6

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af institutioner for forberedende grunduddannelse (Bestyrelsessammensætning)

Formanden meddelte, at baggrunden for lovforslaget blandt andet er, at REU den 28. august 2018 skrev en udtalelse til ministeren, hvor rådet understregede vigtigheden af, at der sikres en hensigtsmæssig og balanceret repræsentation i FGU-bestyrelserne af de omfattede interesser.

Ejner K. Holst, LO, bemærkede, at ministeren har lyttet til de råd REU gav. Der er fundet en balanceret løsning.

Jannik Bay, DA, påpegede, at der er en uklarhed i lovforslaget. DA har forstået, at der kan åbnes op for flere medlemmerne i bestyrelserne af hensyn til de enkelte kommuners repræsentation, men lovbestemmelsen siger – modsat lovbemærkningerne - ikke, hvad det betyder for den samlede, balancerede repræsentation i bestyrelsen. Ministeriet bør kigge nærmere på denne formulering i lovforslaget, da den er uklar. Det er positivt, at der er en solnedgangsklausul, da det kan ende med, at der skabes et administrativt tungt apparat.

Formanden konkluderede, at der er tilfredshed med, at der blev fundet en løsning vedrørende bestyrelsesrepræsentationen. Formandskabet udformer et høringssvar på baggrund af de faldne bemærkninger.

Ad dagsordenens pkt. 7

Høring over udkast til bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrags uddannelsesregister til brug for beregning af praktikpladsafhængigt AUB-bidrag

Formanden konkluderede, at REU ingen bemærkninger har til bekendtgørelsesudkastet.

Ad dagsordenens pkt. 8

Høring vedrørende proces for initiativ 3.4 "Øget fokus på digitale og faglige kompetencer i erhvervsuddannelsernes afsluttende prøver" i Strategi for Danmarks Digitale vækst

Ejner K. Holst, LO, bemærkede, at arbejdet skal ske i de faglige udvalg, hvilket er tilfredsstillende. Det er vigtigt, at svendepøven ikke svækkes. LO tilslutter sig processen.

Jannik Bay, DA, påpegede, at det er svært at forstå indholdet. Det skal stå mere klart, hvad det præcis er, at de faglige udvalg spørges om. DA tilslutter sig processen.

Undervisningsministeriet påpegede, at det udelukkende er et procesforslag, og når ministeriet er længere med indholdet, høres REU igen.

Formanden konkluderede, at REU tilslutter sig den foreslåede proces, men at det er vigtigt, at det praktiske element i svendepøven ikke svækkes.

Ad dagsordenens pkt. 9

Evt.

Formanden meddelte, at det er Ejner K. Holsts sidste møde i REU og hædrede hans store indsats gennem mange år.